

NS wandeling Mergelland

In de loop van de jaren zijn er NS-wandeltochten bijgekomen, maar ook (geruisloos) verdwenen. Een regelmaat die niet altijd afgedwongen werd door de asfaltering van het landschap. De afgedankte wandelingen zijn vaak nog prima te lopen. Ze hebben dan ook een plek gevonden op Wandelzoekpagina.

De routebeschrijving is niet altijd meer kloppend: de markering wordt niet meer onderhouden en herkenbare punten zijn wellicht verdwenen. Ook de informatie over bus en trein, openingstijden van horeca en adressen van organisaties kloppen wellicht niet meer. De beschrijving is namelijk letterlijk overgenomen.

Wandelzoekpagina, Wandelnet noch NS zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de routebeschrijving.

Veel wandelplezier.

Inleiding

In samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen heeft de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden (LAW) een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze Rail Idee Wandeltochten volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De wandeling Mergelland is onderdeel van de LAW het Pieterpad (Pieterburen-Maastricht; Nivon). Uw tocht begint bij station Maastricht en heeft een lengte van ongeveer 12 km. U kunt de route bijna 2 km inkorten door in Maastricht een stadsbus naar de stadsrand te nemen. Tijdens de route is het in het begin wat minder, maar later stevig klimmen. Het eindpunt is station Valkenburg. Laat geen afval achter en houd de hond aan de lijn!

Routebeschrijving

De beschrijving van de route is in kleinere stukken opgedeeld. Deze stukjes worden met wit-rode blokjes aangegeven. Tussen de routebeschrijving door leest u extra informatie over bezienswaardigheden, natuur en landschap. Deze informatie is cursief gedrukt en wordt met nummers aangeduid. De nummers in de tekst vindt u terug op het kaartje.

Markering van de route

Bij station Maastricht moet u letten op wit-rode markeringen met daarin een NS-logo. Kort daarna ziet u de wit-rode markeringen van de LAW (verfstrepen of stickers). U treft de markeringen (9 x 7 cm) aan op hekwerken, verkeersborden, (markeer)paaltjes en soms op bomen. Tot aan Elst is in het markeringsteken een NS-logo verwerkt. Er is met name op die punten gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen bestaan, nl. bij of vlak na splitsingen of kruisingen. Waar routebeschrijving en markering verschillen blijft u zoveel mogelijk de markering volgen. Veranderingen in het terrein worden op deze manier ondervangen.

De markering is op de volgende wijze aangebracht:

De route

Verkeerde richting

Er volgt een richtingsverandering

De markering van de route wordt onderhouden door medewerkers van de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) in Limburg.

Horeca onderweg

In Maastricht vindt u in de buurt van het station enkele aardige café-restaurants. In Bemelen, 500 meter van de route af, is café 'Bergzicht' (in de zomermaanden dagelijks geopend vanaf 10.30 uur, behalve op woensdag, in de wintermaanden op maandag tot en met vrijdag geopend vanaf 18.00 uur, zaterdags vanaf 16.00 uur en zondags vanaf 10.30 uur). In Berg en Terblijt ligt, 100 meter van de route af, café 'Noben' (geopend vanaf 17.00 uur, zaterdags vanaf 15.00 uur en zondags vanaf 10.00 uur, dinsdags gesloten). In Valkenburg en omgeving kunt u dagelijks kiezen uit diverse gelegenheden.

Openbaar vervoer tussen station en wandeltocht

SBM-lijn 2 (Oud Caberg, rijdt richting Amby) en SBM-lijn 6 (Daalhof, rijdt richting De Heeg) brengen u desgewenst naar de Maastrichtse stadsrand (3 strippen). De bussen rijden frequent. U stapt uit bij de kerk in de wijk Scharn (Weth. Van Caldenborghlaan).

Treinreis terug

Volgens de dienstregeling 1997-1998 rijden vanaf station Valkenburg tweemaal per uur treinen in de richting Maastricht om '10 en '37 en in de richting Heerlen om '21 en '40 uur. Bel voor meer informatie OV Reisinformatie, 0900-9292 (75ct/min).

Beschrijving van de wandeltocht

U verlaat het station via de uitgang 'centrum' en gaat linksaf, Spoorweglaan. Volg de weg langs een parkeerterrein en ga aan het eind hiervan linksaf de voetgangerstunnel in. U ziet hier de eerste wit-rode markering van het Pieterpad. Na de tunnel steekt u de Meerssenerweg over en loopt u rechtdoor de ventweg op, Scharnerweg. Na een plantsoen aan uw linkerhand een kruispunt met stoplichten oversteken, President Rooseveltlaan. Een kruispunt met stoplichten oversteken. Na 25 meter steekt u bij het voetgangersstoplicht de Scharnerweg over. U vervolgt de route aan de rechterkant van de weg.

Na drie zijwegen van rechts komt u bij een Y-splitsing. U houdt hier rechts aan, Wethouder van Caldenborghlaan, richting Bemelen. U blijft deze weg volgen en passeert een kerk en een paar gerestaureerde panden. Steek een

kruispunt met stoplichten over en ga rechtdoor de Bemelerweg in. Na 750 meter gaat u op een kruising met rechts een wegkruis rechtdoor.

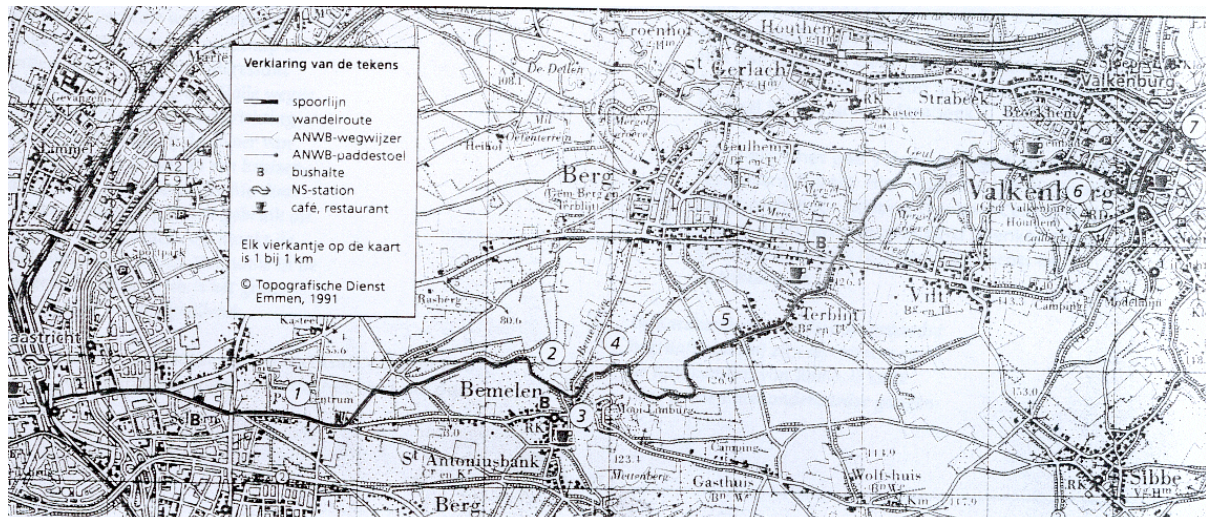
(1) Veld- en wegekruisen zijn in Limburg veelal te vinden op kruispunten en splitsingen. Ze zijn oorspronkelijk bedoeld als baken en uiting van devotie. Soms is een kruis eenvoudig, vaker weelderig versierd. Veelal staan de kruisen nabij een groep lindebomen, omdat het kruis van Christus gemaakt zou zijn van lindehout. We zien in Limburg het 'hagelkruuts' om het gewas te beschermen tegen hagel, het 'moordkruuts' op de plaats van het onheil, soms met het moordwapen op het kruis afgebeeld, het 'kruuts aan de galg' op de plaats waar boeven zijn gestraft. Ook bij ziekte en oorlog en ter herdenking van omgekomen plaatsgenoten werden devotiekruisen geplaatst. Uit de aanwezigheid van bloemen, slingers of kransen kunt u afleiden of het kruis ook nu nog voor de streekbewoners een rol speelt in het religieuze leven.

U vervolgt de Bemelerweg en slaat na huisnummer 101 stomp linksaf, een veldweg op die de eerste 40 meter geasfalteerd is. Daarna slaat u de eerste zijweg naar rechts in. Ga op een kruising met een asfaltweg rechtdoor. Na 1 km ziet u links een oude mergelgroeve. Ca 100 meter verder, vlak voor Bemelen, negeert u een zijweg naar rechts. Aan het begin van deze zijweg ziet u de markering van een andere NS-route, de wandeltocht Savelsbos. U houdt links aan en komt uit op een kruising waar u rechtdoor gaat.

(2) De mergelgroeve waar u zojuist langs kwam is gelegen in het natuureservaat Bemelerberg van het Limburgs Landschap. Mergel is een soort zachte kalksteen, op het Zuid-Limburgse plateau in tientallen meters dikke lagen te vinden onder de deklaag van löss. Het gesteente werd (en wordt nog) gebruikt voor bemesting, huizenbouw, glasfabricage en cementbereiding. De mergel werd in blokken uitgezaagd. Zo zijn de gangen in de mergelgroeven ontstaan. Op het mergellandplateau vindt u kalkgrasland. Kalkgras is een schrale grassoort, die op voedselarme kalkgronden groeit. Staatsbosbeheer laat op beschermde kalkgraslanden schapen grazen, die ervoor zorgen dat bomen en struiken geen kans krijgen. Café Bergzicht kunt u bereiken door op de kruising rechtsaf naar Bemelen te gaan. Ga aan het eind van de weg rechtsaf tot even voorbij de kerk. Hier kunt u eventueel met de bus (Vancom-lijn 55, maandag tot en met zaterdag 5x per uur, niet op zondag) terug naar Maastricht.

U vervolgt de route rechtdoor. U wandelt op een holle weg.

(3) Holle wegen zijn in de loop der eeuwen in het landschap uitgesleten door de uitschurende werking van het afstromende water. Ook de druk van paardehoeven en wagenwielen kan van invloed zijn geweest. Gronddeeltjes (löss) werden vermalen en daardoor gemakkelijker met het afstromende water meegevoerd. Soms zijn holle wegen meer dan vijf meter diep en zijn de zijkanten voorzien van steile berm. Bij hevige regenval verandert de holle weg in een beekje en voert dan veel modder af. Met name in de omgeving van Bemelen is het grote aantal holle wegen opvallend.

Na 500 meter gaat u rechtsaf. Volg dit pad met een bocht naar links tot het eind, sla dus nergens af. Links passeert u een kleine mergelgrot die u van dichtbij kunt bekijken. Aan het eind van het pad, boven op het plateau, gaat u linksaf. Vanaf een links gelegen boerderij is de weg geasfalteerd. Wat verder begint de bebouwde kom van Terblijt. De weg heet dan Lindenstraat. U passeert enkele typische Limburgse boerderijen. Wandel Terblijt door zonder af te slaan. Aan het eind van het dorp gaat u op een viersprong schuin naar rechts, tussen een bank (links) en een wegkruis (rechts) door. U komt uit op een drukke verkeersweg (even naar links ligt café Noben en een halte voor de bus. Bij deze halte stoppen Vancom-lijnen 58 en 59 op maandag tot en met zaterdag 2 x per uur, op zondag gaat lijn 58 1 x per uur, lijn 59 rijdt niet op zondag).

(4) De Zuid-Limburgse boerderijen hebben een ommuurd binnenhof, dat werd gebruikt als bedrijfsruimte. Het hof wordt doorgaans aan drie kanten omgeven door stallen, schuren en woning. De vierde zijde is meestal een muur, soms ook schuur of stal. De ramen en deuren zijn op de binnenplaats gericht, die slechts door een afsluitbare poort kan worden bereikt.

U steekt de verkeersweg over en gaat rechtdoor de Slakweg in. Aan het eind van de Slakweg kruist u een asfaltweg en gaat u rechtdoor een grondweg op. Even verder op een Y-splitsing links aanhouden, een dalende holle weg. Zonder af te slaan wandelt u de bosweg naar beneden. Ga aan het eind rechtsaf en volg het pad langs de Geul. Vanaf de bankjes aan de Geul heeft u een prachtig zicht over het Geuldal, kasteel St. Gerlach en Strabeek. U blijft het pad langs de Geul volgen en komt bij café-restaurant 'Tivoli'. Hier verlaat u het Pieterpad. U loopt rechtdoor richting Plenkert-Centrum. De weg is even later geasfalteerd, Plenkertstraat. U passert links een brouwerij en rechts de Katakomben.

(5) De Katakomben, letterlijk onderaardse begraafplaatsen, zijn een replica van de Katakomben van Rome. U kunt deze grotten met onderaardse gangenstelsels tussen

1 april en 30 september en in de schoolvakanties bezoeken. De rest van het jaar zijn de Katakomben in de weekends om 14.00 uur te bezichtigen.

U vervolgt de Plenkertstraat tot het einde. Ga hier links de Wilhelminalaan in. Aan de rechterkant kunt u even door de tuin van het kasteel Halder lopen. Aan het eind van de weg gaat u rechtsaf. Na 10 meter direct linksaf de Nieuweweg inlopen. Vóór het spoor gaat u linksaf, de Stationsstraat. Daar ziet u aan uw rechterhand station Valkenburg.

(6) Station Valkenburg is het oudste station van Nederland (1853) en is geheel uit mergelsteen opgetrokken.

Meer informatie?

Op deze wandeling heeft u kennis gemaakt met een stukje Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). In ons land zijn circa dertig LAW's, in lengte variërend van 80 tot 400 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door de Stichting Lange-Afstand-Wandelpaden. Binnen deze stichting werken acht organisaties samen, waaronder het Nivon, verantwoordelijk voor het Pieterpad. Het Nivon is een culturele organisatie, die op allerlei terreinen van de samenleving werkzaam is: recreatie, milieu en andere maatschappelijke vraagstukken. Een informatiefolder is verkrijgbaar bij Centraal Bureau Nivon, Nieuwe Herengracht 119, 1011 SB Amsterdam. Wilt u meer informatie over LAW's, of heeft u opmerkingen over deze wandeltocht, schrijf dan naar: Stichting LAW, Postbus 846, 3800 AV Amersfoort.

Rail Idee Wandeltochten

De serie Rail Idee wandeltochten bestaat uit ruim 40 wandeltochten verspreid over heel Nederland, waaronder ook een aantal tweedaagse wandeltochten. De onderstaande lijst geeft een indruk van de mogelijkheden in het zuiden van het land, wijzigingen voorbehouden. Meer informatie over deze en andere wandelingen vindt u in 'Er-op-uit!'.

wandeling	beginstation	afstand
Broek en Donk	's-Hertogenbosch	12 km
Wanenberg	Sittard	12 km
Savelsbos	Maastricht	12/22 km
Loonse en Drunense Duinen	's-Hertogenbosch	13 of 15 km
De Krang	Weert	9, 13 of 22 km
IJzeren Bos	Sittard	17 km

Uitgave juni 1997